Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

2002 йил 26 январь шанба

Сотувда эркин нархда
№ 20 (2848)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2002 ЙИЛ 27 ЯНВАРЬ — ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ РЕФЕРЕНДУМИ КУНИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

Аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини аниқ йўналтирилган тарзда қўллаб-қувватлашни кучайтириш тўғрисида

Давлат томонидан аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини аниқ йўналтирилган тарзда қўллаб-қувватлашни янада кучайтириш, уларнинг моддий фаровонлик даражасини ошириш, кекса авлод манфаатларининг ҳимоя қилинишини таъминлаш, ўсиб келаётган ёш авлоднинг жисмоний, ақлий ва маънавий жиҳатдан баркамол инсонлар бўлиб вояга етиши учун шарт-шароит яратиш мақсадида:

1. Иш стажининг тўлиқ пенсия тайинлаш учун талаб этиладиган миқдоридан ортиқ қисмини ҳисоблаб чиқишдаги мавжуд чеклашлар 2002 йил 1 январдан бошлаб бекор қилинсин.

2. Бола икки ёшга тўлгунга қадар уни парвариш қилиш бўйича оналарга бериладиган ойлик нафақалар миқдори 2002 йилнинг 1 февралидан бошлаб энг кам иш ҳақининг 170 фоизи, 2003 йилнинг 1 январидан бошлаб эса 200 фоизи миқдорида белгилансин.

3. 16 ёшгача болалари бўлган нафақа олувчи оилалар тоифаси кенгайтирилиб, умумтаълим мактабларида, академик лицей ва касб-ҳунар коллежларида ўқийдиган 18 ёшгача болалари бўлган муҳтож оилалар ҳам шу тоифага қўшимча равишда киритилсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1996 йил 4 мартдаги ПФ-1383-сонли Фармони ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

5. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси бир ҳафта муддат ичида ушбу Фармонда кўзда тутилган чора-тадбирларнинг амалга оширилишини таъминлаш бўйича қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2002 йил 25 январь.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
ҚАРОРИ

Аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини аниқ йўналтирилган тарзда қўллаб-қувватлашнинг 2002-2003 йилларга мўлжалланган дастурини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида

Олий Мажлиснинг 2001 йил 6 декабрдаги 306-II-сон қарорида ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини аниқ йўналтирилган тарзда қўллаб-қувватлашни кучайтириш тўғрисида" 2002 йил 25 январдаги ПФ-3017-сон Фармонида назарда тутилган чора-тадбирларни амалга ошириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. Белгилаб қўйилсинки, 2002 йил 1 сентябрдан бошлаб кам таъминланган оилаларга мансуб бошланғич синфларнинг ўқувчилари билан бир қаторда, шунингдек юқори синфларнинг кам таъминланган оилаларга мансуб ўқувчилари ҳам бепул қишки кийим-бош тўплами билан таъминланади.

2. Умумтаълим мактабларининг кам таъминланган оилаларга мансуб ўқувчиларини кутубхона фондидан дарсликлар тўплами билан ҳар йили бепул таъминлаш жорий этилсин, бунда 2002 йил 1 сентябрдан бошлаб кам таъминланган оилаларга мансуб ўқувчиларнинг камида 75 фоизини, 2003 йил 1 сентябрдан бошлаб эса — кам таъминланган оилаларга мансуб ўқувчиларнинг 100 фоизини дарсликлар билан таъминлаш назарда тутилсин.

3. Етим болаларни ва ота-она қаровисиз қолган тўлиқ давлат таъминотидаги болаларни ижтимоий ҳимоя қилиш:

улар барча турдаги умумтаълим мактабларини битириб чиқаётганда ва ишга жойлашаётганда кийим-бош, пойабзал ва анжомлар сотиб олиш учун тўланадиган нафақалар миқдорини 2002 йилда — энг кам ойлик иш ҳақи миқдорининг 80 бараваригача, 2003 йилда — 100 бараваригача, шунингдек пул нафақасини 2002 йилда — энг кам ойлик иш ҳақи миқдорининг 3 бараваригача ва 2003 йилда — 5 бараваригача миқдорда ошириш;

ўқув муассасаси яшаш жойидан узоқ масофада жойлашган ҳолларда бюджет маблағлари ҳисобига имтиёзли транспортда юриш карточкалари билан таъминлаш йўли билан кучайтирилсин.

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги Молия вазирлиги, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан биргаликда тўлиқ давлат таъминотидаги етим болаларни ва ота-она қаровисиз қолган болаларни пул нафақалари ҳамда кийим-бош, пойабзал ва анжомлар сотиб олиш учун нафақалар, шунингдек транспортда юриш карточкалари билан таъминлаш тартибини бир ой муддатда ишлаб чиқсин ва тасдиқласин.

4. Белгилансинки, чақалоқни ўз тарбиясига (патронат) олган тутинган ота-оналарга олинган ҳар бир чақалоқ учун энг кам ойлик иш ҳақининг 3 баравари миқдорида ҳар ойлик нафақа берилади.

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги Молия вазирлиги билан келишган ҳолда тарбиялаш (патронат) учун оилаларга бериладиган етим болаларни кийим-бош, пойабзал билан бир йўла таъминлашнинг болаларнинг ёшига қараб кийим-бош ва пойабзал бериш нормаси ва рўйхатини белгилайдиган тартибини икки ҳафта муддатда ишлаб чиқсин ва тасдиқласин.

Белгилаб қўйилсинки:

тутинган ота-оналарга ҳар ойлик нафақа тўлаш ҳамда болаларни кийим-бош ва пойабзал билан бир йўла таъминлаш харажатлари Қорақалпоғистон Республикаси Молия вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳар молия бошқармалари томонидан, маҳаллий ҳокимият органларининг тегишли қарорлари асосида, маҳаллий бюджетларнинг заҳира маблағларидан маблағ билан таъминланади;

(Давоми 2-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
ҚАРОРИ

Аёллар ва ўсиб келаётган авлод соғлиғини мустаҳкамлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида

Вазирлар Маҳкамаси қайд этадики, аҳолини ижтимоий муҳофаза қилишни кучайтириш, оила манфаатларини таъминлаш, аёллар мавқеини ошириш, соғлом авлодни шакллантириш бўйича амалга оширилган умумдавлат чора-тадбирлари республикадаги ижтимоий-демографик вазиятни сезиларли даражада яхшилаш имконини берди. Оила институти мустаҳкамланмоқда, чақалоқлар ўлими камаймоқда, туғуруқ ёшининг таркиби яхшиланмоқда, аҳолининг узоқ умр кўриши даражаси ўсмоқда.

Шу билан бирга, республика минтақалари бўйича аҳолининг репродуктив саломатлиги кўрсаткичларининг таҳлили кўрилаётган чора-тадбирлар ҳали етарли эмаслигини кўрсатмоқда. Қорақалпоғистон Республикаси, Қашқадарё, Сурхондарё, Самарқанд ва Хоразм вилоятлари, Бандихон, Бахмал, Чироқчи, Қўшработ туманлари ва бошқа туманлар аҳолисининг репродуктив соғлиғи кўрсаткичлари республика ўртача кўрсаткичларидан кўпроқ орқада қолмоқда.

Оилаларнинг тиббий маданияти даражасини янада ошириш, аёлларнинг соғлиғини мустаҳкамлаш, соғлом авлод туғилиши ва уларни тарбиялаш учун шароитлар яратиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. Соғлом авлод, аёллар соғлиғини мустаҳкамлаш ва оиланинг тиббий маданияти даражасини ошириш масалалари бўйича доимий ишловчи Ҳукумат комиссияси ташкил этилсин.

Комиссияга қуйидаги функциялар юклансин:

минтақалар ва ҳудудлар бўйича демографик вазиятни, репродуктив саломатликни яхшилаш юзасидан амалга оширилаётган чора-тадбирларнинг самарадорлигини ўрганиб чиқиш ва таҳлил этиш, ушбу жараёнларнинг ижобий ривожланишига тўсқинлик қилаётган муаммоларни ҳал этиш;

репродуктив саломатликни, ёшлар ва оилаларнинг тиббий маданиятини, соғлом болалар туғилиши ва уларни тарбиялашни яхшилаш бўйича устувор йўналишлар ва чора-тадбирларнинг мақсадли йўналишини ишлаб чиқиш;

аҳолининг тиббий маданиятини ошириш, оилани мустаҳкамлаш, соғлом авлод туғилиши ва уни тарбиялашнинг устувор йўналишларини амалга оширишда барча манфаатдор вазирликлар, идоралар, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, барча даражалардаги ҳокимликлар, ҳукуматга қарашли бўлмаган ташкилотлар ва жамоат ташкилотларининг фаолиятини мувофиқлаштириш;

ҳар бир қишлоқ туманида ва шаҳарларда соғлом авлод туғилиши ва уни тарбиялаш, оналар ва болалар тўғрисида ғамхўрлик қилишни кучайтириш, оилаларни мустаҳкамлаш бўйича ҳар йилги комплекс чора-тадбирлар ишлаб чиқилиши, амалга оширилиши ва бажарилишининг мониторинги олиб борилишини назорат қилиш;

фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ва хотин-қизлар қўмиталари, маҳаллий телевидение, радио, бошқа оммавий ахборот воситаларига улар томонидан аҳоли билан, айниқса аёллар, никоҳга кирувчи ёшлар билан соғлом оилани шакллантириш муаммолари, бош вазифа: соғлом она — соғлом бола принципини амалга оширишда кўмаклашиш;

аёлларнинг исталмаган ҳомиладорлигининг олдини олиш ва профилактикаси воситаларига бўлган эҳтиёжни аниқлаш, буюртмалар ва таклифларни экспертизадан ўтказиш ҳамда мақсадли маблағ билан таъминлаш ва аҳолини тиббиёт муассасалари орқали ушбу воситалар билан барқарор таъминлаш ишларини мувофиқлаштириш.

2. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар, шаҳарлар ва туманлар ҳокимликлари бир ҳафта муддатда соғлом авлод, аёллар соғлиғини мустаҳкамлаш ва оиланинг тиббий маданияти даражасини ошириш масалалари бўйича минтақавий комиссиялар тузсинлар ҳамда ҳокимларнинг оила, оналик ва болаликни ижтимоий муҳофаза қилиш масалалари бўйича ўринбосарлари бошчилигида уларнинг самарали фаолият кўрсатишини ташкил этсинлар.

3. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги, "Соғлом авлод учун" жамғармаси, Молия вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Маданият ишлари вазирлиги, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Давлат спорт қўмитаси, Давлат матбуот қўмитаси, "Ўзтелерадио" компанияси ва бошқа тузилмалар, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда бир ой муддатда оилада тиббий маданиятни ошириш, аёлларнинг соғлиғини мустаҳкамлаш, соғлом авлод туғилиши ва уларни тарбиялашнинг устувор йўналишларини амалга ошириш бўйича чора-тадбирларнинг мақсадли дастурини ишлаб чиқсинлар ва тасдиқлаш учун Республика комиссиясига тақдим этсинлар.

(Давоми 2-бетда).

Эртага — умумхалқ референдуми куни. Айни пайтда барча референдум ўтказувчи округ ва участкалар бу муҳим сиёсий тадбирга тахт қилиб қўйилган. Референдумда қатнашувчи фуқаролар рўйхати қайта кўздан кечирилмоқда. Ҳар бир ҳужжат синчковлик билан таҳлил қилиняпти.

— Фуқаролардан умидимиз катта, — деди Тошкент шаҳар референдум ўтказувчи округ комиссияси раиси Аъзам Гадойбоев. — Улар эртага ўзларининг фуқаролик бурчларини бажарадилар. Эрталаб соат олтидан кеч соат йигирмагача мавжуд 664 та референдум участкалари фуқаролар хизматида.

СУРАТДА: Тошкент шаҳар референдум ўтказувчи округда.

Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат.

Ўзбекистон Республикаси референдуми арафасида

Ўзбекистон Республикаси референдумига тайёргарликнинг якунловчи босқичи бошланди. 27 январь куни Ўзбекистон Республикаси фуқаролари референдум участкаларига ўз хоҳиш-иродаларини билдириш учун келишади. Референдумга қўйилаётган масалалар ва уни ўтказиш чора-тадбирлари нафақат ватандошларимизда, балки кенг халқаро жамоатчиликда ҳам катта қизиқиш уйғотмоқда.

Хорижий ва республикамиз оммавий ахборот воситалари мухбирлари учун матбуот анжумани ва Ўзбекистонга референдумда кузатувчи сифатида келган хорижий давлатлар ва халқаро ташкилотлар вакиллари билан учрашув ўтказилди.

Журналистларга овоз беришга тайёргарлик ва референдумга қўйилган масалаларни аҳоли ўртасида тушунтириш бўйича амалга оширилаётган ташкилий ишлар тўғрисида ахборот берилди.

Кузатувчилар билан учрашув чоғида таъкидландики, Ўзбекистон Республикаси референдумига АҚШ, Канада, Буюк Британия, Германия, Россия, Белорусь, Хитой, Италия, Туркия, Исроил, Покистон, Ливан, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон, Грузия, Озарбойжон каби дунёнинг жами 32 та давлатидан кузатувчилар келмоқда.

Кузатувчилар Референдум тўғрисидаги қонун моддалари, кузатувчиларнинг ҳуқуқлари билан таништирилди. Улар Ўзбекистонга келган дастлабки кунларида референдумга тайёргарлик жараёни ҳақида олган таассуротларини сўзлаб беришди, кузатувчилар самарали фаолият олиб бориши учун барча шароит яратилганини таъкидлашди.

(ЎзА).

Сўз — хорижлик кузатувчиларга

«Ўзбекистонни кўриш орзуим эди»

Лидия ЕРМОШИНА,
Белорусь Республикаси референдум ва сайловлар ўтказиш Марказий комиссияси раиси:

—Ўзбекистон ҳаётида юз бераётган ижобий ўзгаришлар ва ҳаракатлар ҳақида кўп эшитганман. Шу боис буларнинг ҳаммасини ўз кўзим билан кўрсам, деган орзу билан юрардим. Ўзбекистонни демократияни танлаган ва ана шу йўлдан бораётган мамлакатлар сирасига киритиш мумкин. Эртага бўладиган референдум ҳам ана шундай саъй-ҳаракатларнинг бир кўринишидир. Ва менинг бу ерга келишимга ҳам ана шу сабаб бўлди. Мен бундан бениҳоя хурсандман. Биринчи дақиқаларданоқ ўзбекона ҳурмат, меҳмондўстликни ҳис қилдим. Ниятим асосий ишлар билан бирга дунёга машҳур Самарқанд, Бухоро ва Хива каби қадимий шаҳарларни бориб кўриш. Улар менда катта таассурот қолдириши шубҳасиз. Ўзбекистоннинг жуда кўп жойларини кўрсам ва ўргансам дейман.

(Давоми 2-бетда).

ҚАРИЯЛАРНИ ҚАДРЛАШ — САВОБ ИШ

Кексайганда одам ёш болага ўхшаб қоларкан, дейишади. Боладек атрофдагиларнинг ёрдамига эҳтиёж сезади. Боладек илтифотталаб бўлиб қолади. Ёш болани яхши сўз билан алдаш қанчалар осон бўлса, қарияларнинг кўнглини олиш учун бир оғиз калом ҳам етарли. Эътибор беринг-а, бир оғиз ширин сўз...

Кеча Тошкент шаҳар Соғлиқни сақлаш Бош бошқармасининг «Нуронийлар» шифохонасида ўтказилган Ўзбекистон Республикаси ЭКОСАН Халқаро жамғармаси, «Нуроний» жамғармаси ҳамда Ҳамза тумани ҳокимлиги ҳамкорликда уюштирган даволанувчи отахон-онахонлар билан бўлган учрашувда уларни эъзозлаб кўп ва хўп дилга яқин, кўнгил кўтаргувчи, дарддан фориғ этувчи гаплар айтилди. Назаримда, уларнинг кўнгиллари, оз бўлса-да таскин топди, ором олди. Дардлари бўлинди, ҳатто қисман арииди ҳам. Айниқса, Ўзбекистон фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш «Нуроний» жамғармаси Марказий кенгаши раиси Эркин Боқибоев Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Қарияларни қадрлаш йили» Давлат дастури тўғрисида»ги қарорининг мазмун-моҳиятини тушунтирар экан, кексаларнинг бутун вужуди қулоққа айланди.

«Ёшликда, уруш йиллари фронт ортида қилган меҳнатларимизнинг ижобати шуда, — дейди саксонни қоралаб қолган Ҳалима ая Носирова. — Чолим билан бу ерга келганимга бир ҳафта бўлди. Бирам яхши қарашарканки... Энди, мана бу дастурни айтинг, бунча ғамхўрлик, бунча ҳурмат-эътибор...»

«Бизни азиз кўрганнинг боши азиз бўлсин, илоё, — дейди кампирининг гапига қўшимча қилиб Хайрулла ота Носиров».

ЭКОСАН Халқаро жамғармаси раҳбари Юсуф Шодиметов Давлат дастурида таъкидланган қариялар, ёлғиз кексалар, пенсионерлар ва ногиронларни ижтимоий муҳофаза қилиш, уларга тиббий ёрдам кўрсатиш, дори-дармонлар билан таъминлаш ҳамда ижтимоий хизмат кўрсатиш даражасини ошириш хусусида алоҳида тўхталаркан, жамғарманинг бир миллион сўмлик инсонпарварлик ёрдамини шифохона бош врачи Муқаддас Ризаевага топширди.

Ноз-неъматлар билан безатилган тушлик дастурхон атрофида ўтирган бемор отахон ўз дил изҳорини яшира олмади. «Мен Ҳамидулла Даминов бўламан, — дея йиғилганлар эътиборини ўзига тортди у киши. — Яхши урф-одатимиз бор — бемордан хабар олиш, унинг дардига малҳам бўлиш. Бу кун дастурхон ёзиб, ҳолимизни сўрагани келганлар дардимизга бир малҳам бўлса, ҳозир тинглаганимиз биз, қарияларга ҳар томондан алоҳида эътибор бериш учун қабул қилинган Давлат дастури яна бир дармондори бўлди. Энди, азизлар, соғайиб бу ердан чиққач, болаларимизга, ёш авлодга тўғри тарбия берайлик. Уларни пок яшаб, пок меҳнат қилишга, шукур қилишга ўргатайлик. Ҳаёт тажрибаларимизни уларга ҳам юқтирайлик».

Бундай самимий суҳбат-учрашувга Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Ғиёс Бойтоев ижросидаги дилтортар қўшиқлар янада файз бахш этди, айниқса, асли оқ халат соҳибию лекин санъаткорлардан қолишмайдиган шифокор, ҳамшираларнинг хиромлари кексалар дилини яйратди.

Умида ФАЙЗИЕВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

АҚШ ДАВЛАТ КОТИБИНИНГ ЎРИНБОСАРИ БЕТ ЖОУНС МАРКАЗИЙ ОСИЁ АҲАМИЯТИ ОРТИБ БОРАЁТГАНИНИ ТАЪКИДЛАМОҚДА

ЖОУНС ХОНИМНИНГ ЎЗБЕКИСТОНГА ТАШРИФИГА ДОИР

АҚШ Давлат котибининг Европа ва Евроосиё ишлари бўйича ўринбосари Бет Жоунс хоним бошчилигидаги америкаликлар делегацияси мамлакатимиз раҳбарияти билан сиёсий, иқтисодий масалалар хусусида кенг миқёсда фикр алмашиш учун 27 январь куни Ўзбекистонга ташриф буюради.

"Си-эн-эн" телекомпаниясига берган интервьюси чоғида Давлат котибининг ўринбосари ўзининг бўлажак ташрифи тўғрисида сўзлаб берди ва минтақамизнинг АҚШ, бошқа мамлакатлар, шу жумладан, Хитой, Россия ва Европа мамлакатлари учун "улкан геостратегик аҳамиятга" эга эканлигини таъкидлади.

"Марказий Осиё катта эътиборга сазовор ва унга шундай эътибор қаратилмоқда", — деди Б.Жоунс.

Марказий Осиё давлатлари "биздан ўз ишларида фаолроқ қатнашишни сўрашмоқда ва биз ўз иштирокимиз даражасини кучайтириш ниятидамиз. Гап бу ўринда фақат Америка Қўшма Штатлари ҳақида эмас, балки кўпгина бошқа мамлакатлар ҳукуматлари ҳақида ҳам бормоқда".

Жоунс Америка делегациясининг раҳбари сифатида 24 январь — 1 февралга белгиланган ташриф доирасида Тожикистон, Қозоғистон, Ўзбекистон, Туркманистон ва Қирғизистон Республикасига учиб кетиш олдидан Европа Иттифоқи мамлакатларидаги ўз ҳамкасблари билан Марказий Осиёда амалга оширилаётган дастурларни, шу жумладан, Жаҳон банки ва Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти каби ташкилотлар қатнашаётган дастурларни янада ривожлантириш ҳамда халқаро ҳамжамиятнинг иштирокини фаоллаштириш тўғрисида музокаралар ўтказиш ниятида эканлигини маълум қилди.

"Американинг кўпгина компаниялари ва халқаро компаниялар ҳозирги кунда Марказий Осиёда фаол иш олиб бормоқда", — деди у. — АҚШ ҳукумати "Америка инвестициялари халқаро меъёрларга жавоб берадиган ҳуқуқий муҳитда амалга ошириладиган, коррупция муаммолари ҳал этиладиган, солиқлар адолатли асосда олинадиган, божхона масалалари халқаро андозаларга мувофиқ ҳал этиладиган" вазиятни яратишга ёрдам бериши мумкин.

У бир қатор Марказий Осиё мамлакатларида "инсон ҳуқуқларига оид ва демократия қуриш борасида айрим жиддий қийинчиликлар" борлигини тан олди, аммо ўзаро алоқалар янада фаоллаштирилиши бундай қийинчиликларни муҳокама қилиш учун имконият яратишини қайд этди. "Айнан шу боис мен бошчилик қилаётган делегация таркибига инсон ҳуқуқлари ва демократия соҳасидаги экспертлар киради..."

"Барчамиз терроризм хавфи, гиёҳванд моддаларнинг ноқонуний савдоси, сил, ОИТВ ва ОИТС каби касалликларга қарши курашишни истаймиз", — деди Бет Жоунс. Қўшма Штатлар минтақа мамлакатлари ҳарбийларини тайёрлашнинг узоқ муддатли дастурларини амалга оширишга ҳам кўмаклашмоқда, деди у ва фикрини давом эттириб, "гап қуролли кучларни жанговар ҳаракатлар учун мўлжалланган ҳарбий ташкилотларга айлантириш ҳақида эмас, мудофаа вазифаларига йўналтирилган қуролли кучларни, чегараларни ҳимоя қилиш ва давлатни ҳимоя қилишга доир бошқа вазифаларга йўналтирилган қуролли кучларни шакллантириш ҳақида бормоқда", — дея қайд этди.

Жоунс хоним таъкидладики, "биз узоқ муддатга Марказий Осиёда Қўшма Штатларнинг базаларини яратиш тўғрисида сўз юритаётганимиз йўқ. Бугунги кунда биз Афғонистонда терроризмга қарши уруш олиб бориш учун Марказий Осиёдаги базалардан фойдаланишимиз зарур бўляпти. Бироқ бу эҳтиёж узоқ муддатли эмас. Сиз сўраган — мутахассислар тайёрлаш, ўзаро ҳамкорлик, минтақани ривожлантириш дастурларигина узоқ муддатга қаратилган".

Минтақада Қўшма Штатлар ўзининг муваққат вазифаларини амалга ошириб бўлгач, бу мамлакатларни ўз муаммолари билан қолдириб кетиши мумкинлиги тўғрисида хавотирлар ҳам йўқ эмаслиги ҳақидаги саволларга жавоб берар экан, Жоунс "биз минтақанинг ҳар бир мамлакатини бундай ниятимиз йўқлигига ишонтириш учун астойдил ҳаракат қиляпмиз", — деб айтди.

"Биз мазкур минтақа билан Совет Иттифоқи парчаланган пайтларданоқ ҳамкорлик қилиб келяпмиз. Бу мамлакатларда элчихоналаримиз бор ва биз уларнинг кейинги фаолиятини янада яхшилаш, ҳамкорлик дастурларини давом эттириш ва уларда ноҳукумат ташкилотлари иштирокини рағбатлантириш ниятидамиз", — деди Жоунс хоним.

(ЎзА).

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
ҚАРОРИ

Аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини аниқ йўналтирилган тарзда қўллаб-қувватлашнинг 2002-2003 йилларга мўлжалланган дастурини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида

(Давоми. Боши 1-бетда).

маблағ билан таъминланадиган харажатлар миқдори Қорақалпоғистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳар халқ таълими бошқармалари томонидан тақдим этиладиган ҳисоб-китоблар асосида, тегишли молия органлари билан келишган ҳолда белгиланади;

тўлов Қорақалпоғистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги ҳамда вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари халқ таълими бошқармалари орқали амалга оширилади.

5. Қишлоқ жойларда ишлайдиган ўқитувчиларнинг ахборот билан таъминланганлигини яхшилаш учун Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Молия вазирлиги 2002 йил 1 январдан бошлаб (қишлоқ жойлардаги) умумтаълим мактаблари, академик лицейлар ва касб-ҳунар коллежларининг кутубхона фонди ўнтагача турдаги газета ва журналларга, асосан республика оммавий ахборот воситаларига маҳаллий бюджет маблағлари ҳисобига мажбурий обуна қилинишини таъминласинлар.

6. "Маҳалла" жамғармаси, Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Молия вазирлиги ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг ишламаётган оналарга болани икки ёшга тўлгунга қадар парвариш қилиш бўйича ойлик нафақа тайинлаш тўғрисидаги таклифлари қабул қилинсин, бунда оиланинг мазкур нафақага муҳтожлигидан келиб чиқилсин. Мазкур нафақани тайинлашда ижтимоий адолат, очиқ-ойдинлик ва ошкоралик принципларига риоя қилиниши таъминлансин.

7. Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги:

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, "Маҳалла" жамғармаси, Халқ банки билан биргаликда оналарга болани икки ёшга тўлгунгача парвариш қилиш бўйича ҳар ойлик нафақа тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги Низомни, унда оилаларнинг мазкур нафақага муҳтожлигини ҳисобга олган ҳолда бир ой муддатда ишлаб чиқсин ва белгиланган тартибда тасдиқласин;

иш стажи бўйича чеклашнинг олиб ташланиши муносабати билан қайта кўриб чиқилиши керак бўлган пенсиялар миқдорини икки ҳафта муддатда қайта ҳисоб-китоб қилиб чиқсин;

Молия вазирлиги, Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги, Марказий банк, Ўзбекистон Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси билан биргаликда оилавий тадбиркорликни маблағ билан таъминлаш тартибини бир ой муддатда ишлаб чиқсин ва тасдиқласин, бунда уларга тижорат банклари орқали, шу жумладан, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ҳамда бошқа молиявий барқарор нодавлат нотижорат ташкилотлари кафиллиги остида гаровсиз асосда микрокредитлар берилишини назарда тутсин.

8. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар, туманлар ва шаҳарлар ҳокимликлари Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш органлари ҳамда "Маҳалла" жамғармасининг минтақавий бўлимлари билан биргаликда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига уларга аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини аниқ йўналтирилган тарзда қўллаб-қувватлаш, оилаларга нафақалар белгилашда ижтимоий адолатни таъминлаш чора-тадбирларини амалга оширишда ҳар томонлама амалий ва методик ёрдам кўрсатишни ташкил этсинлар.

9. Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартиришлар ва қўшимчалар киритилсин.

10. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Молия вазирлиги билан биргаликда бир ой муддатда Вазирлар Маҳкамасига амалдаги қонун ҳужжатларига ўзгартиришлар ва қўшимчалар киритиш бўйича таклифлар киритсин.

11. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосарлари Р. Азимов ва Ҳ. Кароматов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси **И. КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри,
2002 йил 25 январь.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
ҚАРОРИ

Аёллар ва ўсиб келаётган авлод соғлиғини мустаҳкамлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида

(Давоми. Боши 1-бетда).

4. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги:

айниқса қишлоқ жойлардаги тиббиёт муассасалари, тиббий-ижтимоий ёрдам бригадалари ходимларининг қизларга, аёлларга ва ёш оилаларга тиббий хизмат кўрсатиш сифатини ошириш, оилаларда тиббий маданиятни ошириш, она ва бола соғлиғини муҳофаза қилиш масалаларида аёлларга тиббий маслаҳатлар бериш бўйича ишларини кучайтирсин;

Вазирлар Маҳкамасининг Ташқи иқтисодий алоқалар ва хорижий инвестициялар департаменти, Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги, хайрия жамғармалари ва ҳукуматга қарашли бўлмаган халқаро ташкилотлар билан биргаликда республикага аёлларнинг репродуктив соғлиғини яхшилаш бўйича аҳолини зарур замонавий тиббиёт препаратлари ва воситалари билан таъминлаш юзасидан мурувват ва ҳомийлик ёрдамларини жалб этиш ишларини фаоллаштирсин;

ушбу воситалар ва уларни қўллаш бўйича маслаҳат хизматлари комплекси тегишли тиббиёт муассасалари орқали бепул асосда берилишини ҳамда амалдаги тартибга мувофиқ турғун даволаш-профилактика муассасаларида дори-дармонлар ва тиббий буюмлари берилиши, ҳисобга олиниши ҳамда улардан фойдаланилиши устидан назоратни ташкил этсин;

айниқса туғилиш, оналар ва чақалоқлар ўлими даражаси юқори бўлган туманларда акушер-гинеколог кадрлар таркибини мустаҳкамласин, уларни зарур тиббий асбоб-анжомлар, замонавий препаратлар ва воситалар билан таъминласин;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан биргаликда бир ой муддатда акушер-гинеколог врачлар малакасини, шу жумладан республиканинг етакчи клиникаларида ва чет элларда тажриба орттириш асосида узлуксиз ошириш, тиббиёт ходимларининг ахборот манбаларидан, шу жумладан "Интернет"дан фойдаланиш имкониятларини кенгайтиришнинг махсус дастурини қабул қилсин.

5. Белгилаб қўйилсинки, аёлларнинг репродуктив соғлиғини яхшилаш учун воситалар ва препаратлар Давлат бюджетида соғлиқни сақлаш муассасаларини маблағ билан таъминлаш учун назарда тутилган ҳар йилги маблағлар доирасида ушбу мақсадларга махсус ажратилган маблағлар, шунингдек ҳукуматга қарашли бўлмаган халқаро ташкилотлар грантлари ҳисобига сотиб олинади ҳамда Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва унинг жойлардаги ҳудудий органлари томонидан даволаш, профилактика ва консультация муассасалари ўртасида тақсимланади.

6. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига қизларнинг балоғатга тўлмаган ёшда никоҳдан ўтишини истисно этувчи зарур таклифлар киритсинлар, кейинчалик таклифлар Олий Мажлисга киритилсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги 2002-2003 ўқув йилидан бошлаб умумтаълим мактабларининг 10-11-синфлари ўқувчиларининг ҳамда академик лицейлар ва касб-ҳунар коллежларида ўқитишнинг 2-3 йиллари ўқув дастурларига соғлом оила ва никоҳ, соғлом авлод туғилиши ва уни тарбиялаш масалалари бўйича мутахассис тиббий ходимлар томонидан ўтказиладиган махсус факультатив дарслар киритсинлар.

8. Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси, "Ўзтелерадио" компанияси, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги, республика оммавий ахборот воситалари ушбу қарорда назарда тутилаётган чора-тадбирларнинг роли ва аҳамияти кенг тушунтирилишини таъминласинлар.

9. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири Ў.Султонов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси **И. КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри,
2002 йил 25 январь.

Соғлом она — соғлом фарзанд

ТУҒУРУҚХОНАГА ХАЛҚАРО СЕРТИФИКАТ

Чақалоқ йиғисини қайси келин-куёв интиқ бўлиб кутмаган. Ҳар бир она қалбидаги орзу бу. Хўш, дунёни беғубор чинқириғи билан уйғотиб туғилган чақалоқ нима истайди? Гўдакка кўкрак сути, ширин ҳаловат берувчи она бағридан бошқа роҳат борми? Афсуски, яқин-яқингача шу оддий ҳақиқатни тан олмадик. Гўдакни онадан, онани гўдакдан истаганча ажратиб қўярдик.

Қизилтепа тумани марказий шифохонасининг туғуруқхона мажмуида бу ҳолатга чек қўйилганига анча бўлди. Бу тезда ўз самарасини берди. Она ва боланинг жисман ва руҳан яқинлашуви кичкинтойнинг саломатлигига ижобий таъсир кўрсатди. Болаларнинг касалланиши камайди.

Туғуруқхона шифокорлари ана шу йўналишда анчадан буён тушунтириш-тарғибот ишларини олиб боришяпти. Натижада туғуруқхонага «Ушбу тиббий муассаса кўкрак сути билан боқишнинг ўнта тамойилларининг барчасини қўлловчи, болага самимий муносабатли шифохона деб тан олинган» ёзувли халқаро сертификат топширилди. Жаҳон Соғлиқни сақлаш ташкилотининг бундай эътирофи қишлоқ шифохоналари орасида биринчи бор ушбу жамоага насиб этди.

— ЮНИСЕФ, ЖССТ, ХОУП лойиҳаларини қишлоқ шароитида уддалашнинг ўзи бўлмайди, — дейди туғуруқхона мажмуи бўлим бошлиғи Ихтиёр Очилов. — Туманимизда 28730 нафар туғиш ёшидаги аёллар бор. Охирги уч йилда туғилиш ўртача икки мингга тўғри келмоқда. Бундан беш йил олдин асоратли туғуруқлар туфайли болалар ўртасида касалланиш кўпайиб, гўдаклар ўлими анча юқори эди. Биз туғуруқдан сўнг она ва бола бирга бўлиши, чақалоқнинг талабига кўра эмизишни тарғиб эта бошладик. Тиббиёт ходимларидан 180 нафар киши айни шу соҳада ўқитилди.

Кейинги икки йил давомида шифохонада реанимация ва интенсив давога муҳтож чақалоқлар сони уч мартага камайди. Эндиликда ҳар хил муолажалар, дори-дармонларсиз янги туғилган чақалоқлар соғлом ҳолда уйларига юборилляпти.

Оддий қишлоқ шифохонасига халқаро нуфузли ташкилот томонидан билдирилган ишонч тиббиёт ходимларига масъулият юклади. Бугина эмас, туман тиббиётида ўзгаришлар рўй берди. Ҳамма даволаниш муассасалари қайта таъмирланди, янги марказлар қурилди. Бешта қишлоқ врачлик пунктининг ҳар бири 230 минг АҚШ доллари миқдоридаги замонавий тиббий жиҳозлар билан таъминланди. Марказий шифохона замонавий асбоб-ускуналарга эга бўлди. Ахборот-таҳлил маркази компьютерлашди. Буларнинг ҳаммаси ҳаёт бекатидаги қувончлар учун хизмат қилмоқда.

Абдуваҳоб ПИРМАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

2002 ЙИЛ 27 ЯНВАРЬ — ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ РЕФЕРЕНДУМИ КУНИ

Илк бор қатнашаман

Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат.

Эртага — умумхалқ референдуми. Айни шу паллада менинг ҳам юрагимни чексиз ҳаяжон чулғаб олган. Негаки, мамлакатимизнинг мустақил фуқароси сифатида илк бора референдумда қатнашиш, овоз бериш ҳуқуқига сазовор бўлиб турибман. Рости, мустақил Ўзбекистонимизда бундай сиёсий тадбирлар демократик тамойиллар асосида ўтади. Энг муҳими, тенгдошларим қатори мен ҳам унинг маъно-мазмунини тўла англаб, эркин овоз бериш ҳуқуқига эгаман. Референдумга қўйилган ҳар иккала масала ҳам жаҳон тажрибасидан келиб чиқиб, пухта ўйланган ҳолда амалга оширилмоқда. Бунинг самараси эса ижобий бўлишига, халқимиз томонидан қўллаб-қувватланишига ишончим комил.

Азамат МАМАРАСУЛОВ,
Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти биринчи курс талабаси.

ОТАЛИК САОДАТИ

Ҳар бир ота-она учун фарзандлар камолини кўриш шак-шубҳасиз улкан бахт. Айниқса, ёшинг бир жойга бориб қолгач, тиргак каби қанотингга кириб келаётган фарзандлар кучингга-куч, ғайратингга ғайрат қўшаркан. Беихтиёр бир қадар ёшаргандек бўласан, киши.

Мен етти фарзанднинг отасиман. Ўғлим Баҳодир 1998 йилда Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетини тугаллаган эди. Ўша йиллари Президентимиз ташаббуси билан «Умид» жамғармаси ташкил этилди. У «чет элда магистратурада ўқиб келаман» деб туриб олди. Аслида-ку онаси иккимизнинг ниятимиз бошқача эди — уни уйли-жойли қилишни кўзлаётган эдик. Лекин ўғлимизнинг юз-кўзидаги катта иштиёқни кўриб, оқ фотиҳа бердик. Бизнинг дуою-фотиҳаларимиздан қанот боғлаган ўғлим «Умид» жамғармаси синовларидан муваффақиятли ўтди ҳамда АҚШнинг Колорадо университетини тугатиб, магистр унвонига эга бўлди. У ҳозирда Ўзбекистон Республикаси Марказий банкида етакчи иқтисодчи лавозимида самарали меҳнат қилиб келмоқда.

Менингдек бутун умри меҳнатда ўтган, кўп йиллар Мирзачўлни ўзлаштиришда қатнашган оддий чўлқувар учун бу ҳақиқатдан ҳам катта бахт. Ахир, илгарилари буни ҳатто орзу ҳам қилиб бўлмасди. Тест тизимининг жорий этилиши минглаб ёшларга олий таълим даргоҳлари эшигини кенг очиб берди. Эндиликда ҳақиқатдан ҳам билимли ёшлар тест синовларини топшириб, ўзлари истаган ҳар қандай олий ўқув юртига бемалол кириб ўқишлари мумкин. Энг иқтидорлиларига эса «Умид» жамғармаси мунтазир. Бу — Юртбошимизнинг «Фарзандларимиз биздан кўра кучли, билимли, доно ва, албатта, бахтли бўлишлари шарт» деган ҳаётий даъватларининг амалдаги ифодаси эмасми? Бинобарин, мен ўтган ўн йил ичида қўлга киритилган катта-катта ютуқларга мустақиллик натижасида эришдик, дейишга тўла ҳақлиман.

Шу сабабли ҳам 27 январь куни ўтказиладиган умумхалқ референдумида оила аъзоларимиз озод Ватан, тинч-осойишта ҳаёт ва фарзандларимизнинг ёркин истиқболи учун овоз берамиз.

Дарвоке, талаба ўғлим Бурҳон бу йил илк бор овоз беради. Ўйлайманки, у ушбу ҳаёт имтиҳонидан ҳам муваффақиятли ўтади.

Аҳмад ОРИПОВ,
пенсионер, Зарбдор тумани, Бўстон шаҳарчаси.

АЗАЛИЙ ОДАТИМИЗ БУ

Катта ишни бошлашдан аввал кўплашиб кенгашиб олиш, маслаҳатлашиш халқимизнинг азалий одати. Бу хусусият қон-қонимизга сингиб кетган. Шундан келиб чиқиб, мана референдум ўтказаяпмиз. Мен асли Қарши шаҳридаги Шайхали шаҳарчаси фуқаролар йиғини раиси бўлиб ишлайман. Участкамизда овоз берувчи 263 фуқаро бор. 7 нафар фуқаро биринчи марта овоз берувчи ёшлардир. 60 ёшдан ошган 293 қария ҳам шу куни тадбирда қатнашади. Албатта, иссиқ жоннинг иситмаси бўлади. 11 киши беморлиги сабабли участкага келолмаслигини аниқладик. Уларга ҳам овоз беришлари учун шароит яратамиз.

Ҳозир ушбу тадбирга ҳамма нарса тахт. Овоз бериш хонаси ҳам, қутилар ҳам. Ҳамма иш қонун ва Марказий сайлов комиссия тавсияномаси асосида бажарилди.

Ҳудудимизда иккита мактаб жойлашган. Ана шу мактаблар ўқитувчиларидан тузилган ташвиқотчилар гуруҳи жуда яхши фаолият кўрсатди. Айниқса, Клара Ҳафитова, Севара Хўжамова суҳбатларидан ёш ҳам, қари ҳам қаноат ҳосил қилишди.

Референдум — катта сиёсий тадбир. У халқнинг, ватанимизнинг келажагини ўйлаб қилинмоқда. Масаланинг моҳиятини ҳар бир киши тушуниб турибди. Шунинг учун ҳам кишиларда фаоллик янада кучайган. Ўз ҳудудимиздаги одамларни яхши билганим учун ҳам бу гапни айтаяпман. Худо хоҳласа, овоз беришда рўйхатга олинган фуқаролар тўла қатнашадилар. Буни улар ўзаро суҳбатларда, мулоқотларда баралла айтишди. Юрт, Ватан тақдирига жавобгарлик, дахлдорлик туйғуси шунга ундаши аниқ. Қолаверса кўп билан бўлишга, кўп билан кенгашиб, кўпнинг йўриғига юришга азалдан одатланганмиз. Бу гал ҳам шундай бўлади. Энг муҳими, референдум юртимиз тараққиётига хизмат қилади.

Жўра ЭШИМОВ,
Қарши шаҳридаги 1-Шайхали референдум ўтказувчи участка комиссияси раиси.

Сўз — хорижлик кузатувчиларга

(Давоми. Боши 1-бетда).

Демократия ва тараққиёт тимсоли

Олег ЯКУБОВ, «Континент» агентлиги бош муҳаррири, сиёсатшунос (Исроил):

— Биз Ўзбекистон учун тарихий ҳисобланадиган куннинг гувоҳи бўламиз. Референдум ўтказилиши ва унинг воситасида халқ ўзининг муносабатини изҳор қила олиши давлатда демократик тамойилларнинг мустаҳкамланаётганидан далолатдир. Юртингиз ҳозир тубислоҳотлар даврини бошдан кечирмоқда. Ва яна шуни айтиш жоизки, амалга оширилаётган ўзгаришлар ўзининг ижобий самараларини ҳам бермоқда. Референдум кун тартибига қўйилган масалалар ислоҳотларни янада ривожлантириш ва чуқурлаштириш учун хизмат қилади. Мен ўзбек халқининг бу референдумда ҳам фаоллик кўрсатишига ишонаман.

Яхши тайёргарлик кўрилган

Виталий АРСЕНТЬЕВ. Россия парламентаризмни ривожлантириш институти директори:

— Мен, аввало, референдумга яхши тайёргарлик кўрилганини таъкидлаб ўтмоқчиман. Чунки ҳар қандай киши матбуот, телевидение, референдум участкалари, Марказий сайлов комиссияси ва интернет орқали ушбу сиёсий тадбир ҳақида истаган маълумотни олиши мумкин.

Референдум натижалари ҳақида ҳозирча бир нарса дейиш қийин. Референдум ҳар бир миллат тақдирида жиддий синовдир. Ўзбек халқи бу синовдан муваффақиятли ўтиб, ўзи учун энг мақбул йўлни танлашига ишончим комил.

«Халқ сўзи» мухбири
Салим ДОНИЁРОВ ёзиб олди.

ҒУРУР ВА МАСЪУЛИЯТ

Сурхондарё референдум округининг маълумотларига кўра, вилоятдаги 599 референдум участкалари бу муҳим сиёсий тадбирга тайёрлаб қўйилди. Овоз бериш ҳуқуқига эга бўлган 894 минг кишининг рўйхати чиқарилди. Овоз бериш бюллетенига киритилган саволларнинг моҳияти юзасидан ташвиқот-тушунтириш ишлари олиб борилди.

— 497-референдум участкаси Қумқўрғон қишлоқ хўжалик касб-ҳунар коллежининг клубида жойлашган. Мана бу референдумда қатнашувчиларнинг рўйхати, — дейди участка комиссияси аъзоси Нодира Шарофиддинова. — 2352 кишидан 515 нафари биринчи марта овоз беришади. Ёшларимиз фаол. Ана, китоб варақлаб турган қизлардан референдум ҳақидаги фикрларини ўзингиз сўраб олишингиз мумкин.

Дилором Тожиева «Ўзбекистон Республикасининг референдуми тўғрисида»ги Қонунни варақлаб турган экан.

— Олдимизда турган бу муҳим сиёсий тадбир биз ёшларнинг давлатчилигимиз моҳиятини, қонунларни ўрганишимизда бир мактаб бўлаяпти, — дейди Дилором. — Коллежимиз шаҳримиздаги энг кўркам масканлардан бири. Билим ўрганишимиз, касб-ҳунар эгаллашимиз учун ҳамма шарт-шароит бор. Ёшларига ғамхўр ана шундай мамлакат бизни яна катта маслаҳатга, кенгашиб ишлашга, яшашга чорлаяпти. Биз учун бу катта ғурур. Масъулият ўзимизнинг Ватанимизга, келажагимизга, ўз тақдиримизга бўлган муносабатимиз синовидир.

Жарқўрғон туманидаги 198-Кўртуға референдум участкасида ташаббускор гуруҳ ўтказган суҳбат эса ўзига хос қизғин, самимий фикр алмашувга айланди.

— Участкамиз ташкил этилганидан буён бу ерга ҳар куни 200-300 киши келиб, ўзларини қизиқтирган адабиётларни ўқиб, савол-жавоб қилиб туришипти, — дейди комиссия раиси Нуриддин Боймуродов. — Улар қонунлар устуворлигининг моҳияти ва аҳамиятини, давлатни бошқаришда халқ хоҳиш-иродасининг беқиёс ўрнини қалбдан ҳис этадилар.

О. УСАНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

УМУМИҚТИСОДИЁТ МАЖМУИ МАЖЛИСИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Умумиқтисодиёт мажмуи мажлиси бўлиб ўтди. Унда Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги, Молия вазирлиги, Марказий банк, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги ҳамда мажмуа таркибига кирувчи бошқа тузилмалар раҳбарларининг 2001 йилги фаолияти якунларига доир ҳисоботлари тингланди.

Вазирлар Маҳкамасининг Умумиқтисодиёт мажмуи фаолияти самарадорлигини оширишга доир чора-тадбирлар ва банк тизимини ислоҳ қилиш тўғрисидаги ҳукумат қарорларининг ижросига оид масалалар, шунингдек, мажмуа тузилмалари томонидан "Она ва бола" давлат дастурининг тегишли кўрсаткичлари бажарилиши якунлари алоҳида кўриб чиқилди.

(ЎзА).

СУВ ИНШООТЛАРИДАН САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНИШ ЙЎЛИДА

Мамлакатимизда, асосан, суғориладиган майдонларда деҳқончилик қилинади. Кейинги даврда бундай экин майдонлари бир неча баробар кенгайди, жойларда улкан суғориш тизимлари, сув омборлари, улкан тўғонлар ва сув тақсимловчи иншоотлар қурилди.

Ҳозир сув хўжалиги тизимида Мирзачўл, Жиззах чўли, Қарши чўли, Сурхон-Шеробод чўлидаги йирик сув иншоотлари, шунингдек, 1500 дан ортиқ насос станцияси, минглаб километр магистрал ва хўжаликлараро каналлар, 14 мингга яқин сув ҳавзаси ҳамда кўплаб коллекторлар, сув ташлагичлар, мураккаб гидротехника ва энергетика мажмуига эга бўлган 30 зиёд гидроэлектростанция мавжуд.

"Давсувхўжаликназорат" инспекциясида бўлиб ўтган йиғилишда "Гидротехника иншоотларининг хавфсизлиги тўғрисида"ги Қонун талаблари асосида жойларда ана шу иншоотлардан самарали фойдаланиш масалалари муҳокама этилди.

Йиғилишни Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси И.Жўрабеков бошқарди.

Унда халқ хўжалиги тараққиёти йўлида фойдаланиб келинаётган гидротехник иншоотларнинг аксарияти эскириб қолгани, айримлари таъмирлаш ёки қайта қуришга муҳтож экани таъкидланди. Бугунги кунда Қонун талабларига мувофиқ сув хўжалиги иншоотларини ўрганиб чиқиш, уларнинг техник ҳолатини баҳолаш, бехатар ишлашини таъминлаш зарур. Бу эса, аввало, иншоотларнинг табиий шарт-шароити, жойлашган жойи, техник имкониятлари, сифат ва миқдор тавсифномалари, хизмат қилиш муддати билан боғлиқ маълумотларни ўз ичига олувчи кадастрни тайёрлашни тақозо этади.

Тадбирда суғориш тизимларининг техникавий ҳолатини яхшилаш, жиҳозлаш, таъмирлаш, улардан оқилона фойдаланиш ва кафолатли ишлашига эришиш учун қонун ҳужжатларида белгиланган тадбирлар, хусусан, Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 20 августдаги қарорига мувофиқ вилоятлар ва иншоотлар бўйича 2005 йилгача бажариладиган ишлар режаси қониқарли бажарилмаётганига эътибор қаратилди. Бу борадаги ишларни изчиллик билан амалга ошириш учун мутасадди ташкилотлар раҳбарларининг сусткашликка йўл қўяётгани қаттиқ танқид қилинди.

Йиғилишда сув хўжалиги тармоқларини мавсумга пухта тайёрлаш юзасидан мутасадди ташкилотлар раҳбарларига тегишли кўрсатма ва топшириқлар берилди.

Ўктам ДЎСТЁР,
ЎзА мухбири.

Эстрада қўшиқчилиги равнақи учун

Мустақиллик йилларида мамлакатимизда замонавий эстрада қўшиқчилик санъатини ривожлантиришга катта эътибор қаратилмоқда. Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан 2001 йил 26 июнда "Эстрада қўшиқчилик санъатини янада ривожлантириш тўғрисида"ги қарорнинг қабул қилиниши ана шундай эътиборнинг яна бир намойиши бўлди.

Мазкур ҳужжатга биноан Миллий эстрада санъатини ривожлантириш ва мувофиқлаштириш кенгаши тузилди. "Ўзбекнаво" эстрада бирлашмаси ташкил этилди.

Мазкур бирлашманинг пойтахтимиздаги "Туркистон" концерт саройида бўлиб ўтган тақдимот маросимида таниқли санъаткорлар, мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган хорижий элчихона ва халқаро ташкилотлар, жамоатчилик вакиллари иштирок этди.

Тадбирда сўзга чиққан ЮНЕСКОнинг Ўзбекистон Республикасидаги ваколатхонаси раҳбари Майкл Барри Лейн Ўзбекистонда миллий санъат ва маданият ривожига катта эътибор берилаётганлигини алоҳида таъкидлади. Маросим эстрада санъати намояндалари ижросидаги концерт билан тугади.

Маросимда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Ҳ.Кароматов сўзга чиқди.

Б. МАНСУРОВ,
ЎзА мухбири.

26 январь — Ҳиндистон Республикаси куни

ҲИНДИСТОН ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИДАН ДАДИЛ БОРМОҚДА

Икки юз йил давомида мустамлака бўлиб келган Ҳиндистон 1947 йилнинг 15 августида мустақилликни қўлга киритди. 1950 йилнинг 26 январида эса мамлакат Ҳиндистон конституциявий ассамблеяси томонидан суверен републикa сифатида эълон қилинди. Шу кундан бошлаб мазкур сана Республика куни сифатида нишонланадиган бўлди.

Мустақилликнинг илк йилларида қишлоқ хўжалигини ислоҳ этиш, ишлаб чиқариш ва савдони ривожлантириш, мудофаани мустаҳкамлаш, демократик институтларни шакллантириш, халқ фаровонлигини ошириш, тинчлик ва барқарорликни таъминлаш, халқаро майдондаги мавқени юксалтириш мақсадлари асосий вазифага айланди. Аҳоли дини ва тили турли хил кўплаб этник гуруҳлардан иборат бўлишига қарамай, ҳукумат ягона мафкура ва миллий ғоя воситасида одамларни бирлаштира олди.

Демократия ва ижтимоий адолатпарварлик йўлидан бораётган Ҳиндистон жаҳонда ўз мавқеини мустаҳкамлашга эришди. Кўп йиллик саъй-ҳаракатлар ҳамда иқтисодий ислоҳотлар натижасида саноати энг кўп ривожланган давлатлар ўнлигидан жой олди. Бугунги кунда мамлакат техника ва юқори технология соҳасида яхши малакага эга бўлган ишчи кучи ҳажми бўйича АҚШ ва Япониядан кейин учинчи ўринда туради.

Сўнгги йилларда Ҳиндистон иқтисод, қишлоқ хўжалиги, фан ва техника, телекоммуникация, микроэлектроника, авиация, таълим ҳамда мудофаа соҳаларида улкан ютуқларни қўлга киритди. Ўтган йили мамлакатда иқтисодий ўсиш 6 фоизни, инфляция даражаси 4 фоизни ташкил этди. Бугунга келиб Ҳиндистоннинг хорижий валюта заҳираси 40 миллиард АҚШ долларидан ошган. Шунингдек, экспорт салоҳияти ортиб бормоқда. Экспортнинг асосини тўқимачилик, қишлоқ хўжалиги, турли муҳандислик ва техника ускуналари, заргарлик буюмлари, электроника ва ахборот технологиялари ташкил этади. Бу маҳсулотлар АҚШ, Буюк Британия, Германия, Япония, Бирлашган Араб Амирликлари, Россия, Бельгия, Италия каби давлатларда анча харидоргир.

Ўзбекистон-Ҳиндистон алоқалари кўп асрлик тарихга эга. Айниқса, Ҳиндистонда Бобурийлар ҳукмронлик қилган даврда икки халқ алоқалари кенг ривожланган. Бобурий шоҳлар даврида ўлкада кўплаб бунёдкорлик ишлари амалга оширилди. Бир неча юз йилликлар ўтганига қарамай, ўша иморатлар жуда яхши сақланган. Агра шаҳрида барпо этилган Тож Маҳал дунёнинг етти мўъжизасидан бири саналади, Деҳлидаги Қизил қалъа ва кўплаб бошқа обидалар ҳам сайёҳлар олдида мағрур савлат тўкиб турибди.

Бугунга келиб Ўзбекистон билан Ҳиндистон ўртасида дўстлик, ўзаро ҳурмат ва ишонч асосига ўрнатилган юксак даражадаги ҳамкорлик алоқалари қарор топган. Икки мамлакат ўртасида кўплаб ҳамкорлик дастурлари ишлаб чиқилди. Саноатнинг турли жабҳаларида, жумладан, фармацевтика соҳасида қатор қўшма корхоналар ишга туширилди.

Икки давлат алоқаларидаги яна бир муҳим жабҳа — таълим соҳасидаги ҳамкорликдир. Ҳиндистоннинг техникавий ва иқтисодий ҳамкорлик дастури (ITEC) бўйича ўзбекистонлик талабалар ахборот технологиялари, бизнес ва тадбиркорлик, қишлоқ хўжалиги, банк соҳаси ҳамда дипломатия йўналишлари бўйича Ҳиндистон олий ўқув юртларида таҳсил олмоқда.

Азиз ҒОЙИБОВ,
ЎзА шарҳловчиси.

Таълим ва ислоҳот

ИСТЕЪДОД ҒУНЧАЛАРИ ГУЛЛАСИН ДЕБ...

КАДРЛАР тайёрлаш миллий дастурининг биринчи босқичи халқ таълими тизимида бошланган туб бурилишнинг дебочаси бўлди, дейиш мумкин. Буни биз ўз меҳнат фаолиятимизда кўриб турибмиз. Хусусан, айни даврда шаҳримиздаги таълим-тарбия муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш бўйича дастлабки ишлар қилинди. Билим даргоҳларининг аксарияти замонавий техник воситалар билан таъминланди. Бир йўла бешта мактаб янги компьютер синфхоналарига эга бўлди. 21, 26 ва 51-мактаблардаги эскирган компьютерлар замонавийлари билан алмаштирилди. Шунингдек, вилоят ҳокимлиги томонидан ўнта мактабга 50 миллион сўмлик парта, стол-стуллар, кўргазмали қуроллар тортиқ қилинди.

Таълим фидойиларининг изланишлари, интилишлари, саъй-ҳаракатлари туфайли ютуқларимиз кўпаймоқда. Ўқувчиларимиз вилоят ва республика олимпиадаларида, турли спорт мусобақаларида совринли ўринларни эгаллаб келишяпти. Масалан, 2-лицей ўқувчиси П.Тайлоқова «Президент асарларини ўрганамиз» республика кўрик-танловида иккинчи, 1-лицей ўқувчиси Фаррух Шоҳидов математика бўйича ўтказилган халқаро олимпиадада иккинчи ўринни эгаллади. Талабаларимиз спортнинг кураш, гимнастика, енгил атлетика турлари бўйича ҳам вилоят ва республикада етакчи ўринларда.

Таълим тизимида кўзланган мақсадга эришиш унинг мазмунида ижобий ўзгаришлар ясаш билан боғлиқлиги эндиликда кўпчиликка аён. Бунинг учун таълим соҳасида халқаро алоқаларни йўлга қўйиш, дунёвий билим бериш технологияларини жорий этиш, халқаро таълим стандартларининг маҳаллий шароитга мос усулларини танлаш зарур. Шу боис аниқ мақсад ва вазифаларни кўзда тутган ҳолда хориждаги таълим муассасалари билан ўзаро ҳамкорлик ўрнатганмиз. Айни пайтда тўртта мактабда АҚШ, Германия, Франциядан келган мутахассислар ўқитувчиларимиз билан ёнма-ён ишлашяпти. 37-мактаб инглиз, 43-мактаб француз ва 51-мактаб немис тилини чуқур ўрганишга ихтисослаштирилган. 21- ва 45-мактабларда эса банк синфлари фаолият кўрсатяпти. Шунингдек, бошқа билим даргоҳларида ҳам фанлар чуқур ўргатиладиган касбий йўналишдаги синфлар очилган.

«Таълим тўғрисида»ги Қонунда таълимнинг молиявий таъминоти устувор соҳа деб ҳисобланиши таъкидланган. Бу фақат давлат бюджетига кўз тикиш, ажратилган маблағ ва ашёлар билан кифояланиб қолинади, дегани эмас. Молиявий соҳада устуворликка эришиш тадбиркорлик туфайли қўшимча маблағ топиш билан боғлиқ. Шартнома асосида хизмат кўрсатиш, ўқув-ишлаб чиқариш устахоналарида тайёрланган маҳсулотларни сотиш, бино, ускуналар, спорт иншоотларини ижарага бериш, қўшимча машғулотлар уюштириш, репититорлик хизмати, компьютер техникасини ўргатиш қўшимча даромад манбаи ҳисобланади. 14-, 37-, 51-, 64-, 65-мактабда айнан шу соҳаларда изланиш, интилишлар кўнгилдагидек. Ҳозирги кунда мазкур мактабларнинг ҳар бирининг ҳисоб рақамида 1-3 миллион сўм атрофида маблағ бор.

Билимсизлик, ўз устида ишламаслик бундан буён ўқитувчига панд бериши аниқ. Шу боис у доимий равишда касбий малакаси ва маҳоратини ошириб бориши зарур. Ижодий изланувчанлик, янгиликка интилиш ўқитувчининг асосий фазилати бўлмоғи керак. 14-мактаб бошланғич синф ўқитувчиси Гулсара Иноятова, 64-мактаб тарих фани ўқитувчиси Нодира Ҳалимова, 36-мактаб биология фани ўқитувчиси Татьяна Калинина ва яна бир қанча мураббийларимиз ана шундай ўқитувчилар сирасидан. Яқинда шаҳар халқ таълими бўлимига қарашли 1-физика-математика лицейи ўқитувчиси Х.Шодиев АКСЕЛСнинг ўқитувчилар ўртасида ўтказилган танлови ғолиби деб топилди ва тажриба алмашиш учун АҚШда бўлиб қайтди.

Айни пайтда ўқувчиларимиздан юзга яқини Европанинг ривожланган мамлакатларида таҳсил олишяпти. Ўқувчилар ўртасида ўтказилган АКСЕЛС танловида 37-мактабнинг уч нафар ўқувчиси ғолиб чиқди. Улардан бири А.Маҳатов айни пайтда. АҚШда ўқишни давом эттирмоқда.

Шаҳар халқ таълими бўлими ҳузурида «Инсон имкониятлари» марказини ташкил этдик. Унинг асосий мақсади — зиёлиларни жалб қилган ҳолда маънавият, рақобатчилик ва ўқувчиларнинг мустақил фикрлашини ривожлантириш орқали фуқаролик жамияти қуришга ҳисса қўшишдан иборат.

Ҳа, Миллий дастурнинг биринчи босқичи ортда қолди. Бу босқичда шаҳар халқ таълими бўлимида белгиланган вазифалар бажарилганидан қониқиш ҳосил қилишимиз мумкин. Навбатдаги вазифалар янада залворли, салмоқли ва улуғвор. Бу даврда ўқувчиларнинг қобилияти, имконияти, қизиқиши ва хоҳиш-истагига кўра табақалаштирилган таълимга ўтиш тўлиқ амалга ошиши, таълим муассасаларининг моддий-техника ва ахборот базасини мустаҳкамлашни давом эттириш, ўқув-тарбия жараёнини сифатли адабиётлар ва илғор педагогик технологиялар билан таъминлаш, таълим хизмати кўрсатиш бозорини шакллантириш механизмларини тўлиқ ишга солиш кўзда тутилган. Кўриниб турибдики, қўйилган талаблар ўта муҳим, юксак ва долзарб. Вазифалар қанчалик масъулиятли, нечоғли мураккаб бўлмасин, элга маърифат улашишдек савоб ишга ҳар доим камарбаста ходимларимиз эзгу мақсад йўлида астойдил меҳнат қилиб, янги марраларни забт этишларига аминман.

Абдумалик МАЖИДОВ,
Самарқанд шаҳар халқ таълими бўлими бошлиғи.

Орамиздаги одамлар

НАМАНГАНЛИК ОЙИМЧАХОН

Уни илк бор 1975 йили «Марҳабо, талантлар» телевизион кўрик-танловида кўргандим. Атлас кўйлаги, бошидаги ироқи дўпписи ўзига жуда ярашган, кулча юз, кўзлари чарос, хушқомат Ойимчахон Бекмирзаева шоир Ҳамид Олимжоннинг «Ўзбекистон» шеърини ёд айтиб, энг юқори баллга сазовор бўлди. Наманган шаҳридаги 17-мактаб ўқитувчиси, деб эълон қилинган, келинлардек гўзал, ёш аёлнинг шеърни эҳтирос билан айтишими, кўзларининг кулиб турийишими, менга ёқиб қолиб, уни бир кун излаб бораман, деб ният қилгандим.

Ҳадемай «Саодат» журналига унинг дурустгина ёзилган мақоласи келди. Ва мен у билан хат орқали танишиб, яна қатор топшириқлар бердим. Қаламини чархлашга даъват этдим. Шундай қилиб, шоира ва муаллима бўлган Ойимчахон журналист ҳам бўлиб қолди.

У журналга бир неча йил қатнашгач, негадир «жим» бўлиб кетди. Йўлим тушиб, Наманган сафарига борганимда дам олиш куни уйини излаб топдим.

Шинам ҳовли, ҳаммаёқ саранжом-саришта. Наманганликларга хос ширин лутф билан кутиб олишди. Турмуш ўртоғи Жамолхон ака ҳам ўзига муносиб.

— Бу киши мактабга директор бўлиб, ишлари жуда кўпайиб кетган, — дейди Жамолхон ака ифтихор қилгандек севиниб. — Мактаб қуряпти.

— Ҳа, шундай! — ипакдек майин товушда, наманганча шевада ширин-ширин сўзлайди Ойимчахон. — Қурилишга қизиқиб қолдик. Мана шу уйларни ҳам Жамолхон акам икковимиз анча йиллар уриниб қурдик. Эндигина уйимиз битганда мактаб директорлиги зиммамга тушди. Эски, тор мактабни янгилашга тушиб кетдик. Насиб этса ҳадемай 1560 ўринли уч қаватли шинам мактабимиз қад ростлайди...

Ўша куни кечгача унинг хонадонида бўлиб, эр-хотиннинг бир-бирини тушунишига, икковининг ҳам ғайратли эканлигига тан бердим. Ойимчахон нон ёпди, бир яқин дугонасининг шошилинч буюртмасига биноан чиройли кўйлак тикди. Жамолхон ака эса тушликка ош дамлади.

Ойимчахоннинг қўли ишда-ю ўзи суҳбати жонон. Шеърлар ўқийди, ўқувчилари ҳақида сўзлайди. Атрофида ўйнаб юрган кичкинтойларини мақтайди.

* * *

Орадан йиллар ўтди. Ойимчахонни йўқлаб, яна Наманганга бордим. Инсон ҳамиша тўкис яшаши қийин. Ҳаётнинг қатор синовлари бор. Ўғилларини уйлантириб, қизларини узатиб, набиралар қувончидан яйраб яшаётган оила бошига қатор ташвишлар тушди. Тўнғич ўғли Шуҳратжон ўттиз ёши арафасида тўсатдан вафот этди. Кейин эса турмуш ўртоғи...

— Шуҳратжон мусиқа мактабида дарс берарди, — хўрсиниб сўзлайди у, — фарзанд доғи жуда оғир экан... Жамолхон акам билан эса ўттиз беш йил санманга бормай, аҳил яшадик. Тоғдай суянчим эди. Бир умр мусиқа билим юртига раҳбарлик қилиб, яна вилоят театрида созанда бўлиб ишлади. Биргаликда беш фарзандни тарбияладик, ўқитдик. Энди пенсияга чиқаман деганида... Эҳ, яхшиям китоб бор, қалам бор. Атрофда яхши одамлар, болаларим, набираларим бор. Муҳаббат қизим адабиёт ўқитувчиси, Жаҳонгир ўғлим фермер. Муқаддас чевар, Жалолиддин қурувчи-инженер. Келинларим Садбархон, Шаҳлохон ва Ферузахонлар менга меҳрибон. Куёвларим Исроилжон билан Бахтиёржон худди ўз ўғилларимдек. Набиралар эса бир-биридан ширин.

— Ўшанда (1983 йили) мактабни эсон-омон қуриб битказиб олганмидингиз? — сўрайман уни янги мавзуга чорлаб.

— Ҳа, ажойиб мактаб бўлди, — чеҳраси ёришади суҳбатдошимнинг. — Жиҳозлаб, безатиб, яхши-яхши ўқитувчиларни ишга таклиф қилдик. Давоматни, тартиб-интизомни йўлга қўйиб, энг намунали мактабга айлантирдик. Ўн йил директорлик қилдим. Кейин ўқитувчиликни давом эттирдим. Чунки ижод, болалар тарбияси, вилоят радиосида «Иқбол» эшиттиришини тайёрлаб, олиб бораман, денг. Мана, пенсияга чиқиб ҳам тиниб-тинчиш йўқ. Вилоят «Олтин мерос» хайрия жамғармаси раиси муовиниман. Мустақиллигимиз шарофати билан тадбиркорлик ҳаракатига ҳам қўшилиб кетганман. Ўғилларим, куёвларим ёрдам беришяпти. У ёғини сўрасангиз, «Ташаббус-2001» кўрик-танловида «Энг яхши фермер» тури бўйича иккинчи ўринни олдим.

— Шунча ишга қандай улгурасиз? Тадбиркорлик ишингиз нималардан иборат?

— Қаловини топса, қор ҳам ёнаркан. Вақтдан унумли фойдаланамиз. Ўғилларим, куёвларим жуда меҳнатсевар, аҳиллик билан иш юритишади. Фермерлик ишимиз чорва ва парранда бўйича. Ўтган йили шаҳар касалхоналарига имтиёзли нархда парранда гўшти топширдик. Кам таъминланган оилаларга ёрдам бераяпмиз. Яна катта режаларимиз бор. Билсангиз, чорвага ҳам, паррандага ҳам меҳр керак экан. Бозордан ориқ қўй-қўзиларни харид қилиб, яхшилаб парвариш қиламиз. Инкубатордан чиққан жўжаларни боқамиз. Хуллас, ишлашни истаган одамга омад кулиб боқади.

* * *

Қадриятларимизни қайта тиклаб, халқнинг маданий меросини тўплаб, ўзига қайтараётган вилоят «Олтин мерос» жамғармаси ишлари билан танишгач, 17-мактабга бордик.

— Ая қурган мактаб бу! — деб ҳурмат-эҳтиром билан кутиб олишди. Каримахон Абдусатторова, Дилбархон Носирова, Ферузахон Холмирзаева каби ўқитувчилар, мактаб директори Тоҳиржон Сатторов ўз устозлари ҳақида меҳр билан сўзладилар.

— Аянинг ҳаётлари, ишлари, ҳар бир қадамлари бизга ибрат. Унинг меҳнаткашлиги, мустаҳкам иродаси олдида таъзимдамиз. Бир кун ишдан қолганларини кўрмаганмиз. Ҳамон мактабимиздан хабар олиб, ишларимизга ёрдам берадилар...

Вилоят хотин-қизлар қўмитаси раиси, ҳоким ўринбосари Донохон Раҳимбоева эса шундай дейди:

— Сўз одамларга тез етиб боради. Аёллар билан ишлашда Ойимчахон опа сўзи, ижоди билан бизга ёрдам бераяпти. Учрашувларда шеърлари, фикрлари билан аёллар қалбига йўл топа оладилар.

Наманганлик алоқачилар касаба уюшма қўмитаси раиси Моҳиржон Муқимов ҳам Ойимчахон ҳақида бажонидил сўзлайди.

— Биз «Алла», «Оқила аёл», «Ўзбекистон — Ватаним маним» каби қатор кўрик-танловлар, яна кўп тадбирлар ўтказдик. Ҳаммасига ая сценарий ёзиб беради. Алоқа соҳасида ишлайдиган аёлларнинг истеъдодини намойиш этишда чин дилдан холис хизмат қилаяпти...

Ҳа, бир неча шеърий китоблари нашр этилган, ҳамон вилоят газетасида долзарб мақолалари билан қатнашиб турадиган, ҳар ишга моҳир, фидойи тадбиркор Ойимчахон Бекмирзаева асло тиниб-тинчимайди.

У ҳамиша одамларга наф келтириш иштиёқи билан яшайди.

Санъат МАҲМУДОВА.

ХАБАРЛАР ОҚИМИДАН

ДЎКОНЛАР ЯНА ИШ БОШЛАЙДИ

"Жиззахсавдо" ва "Матлуботсавдо" ҳудудий акционерлик компаниялари вилоятнинг барча шаҳар ва туманларидаги ёпиб қўйилган савдо дўконларини рўйхатга олиб, уларни қайтадан таъмирлашга киришди. Бундан кўзланган мақсад чекка қишлоқлар аҳолисига савдо хизмати кўрсатишни яхшилашдан иборат. Гап шундаки, таъмирлаш учун рўйхатга киритилган 126 та дўконнинг аксарияти вилоятнинг олис тоғли ҳудудларида жойлашган.

ҒОЛИБЛАР АНИҚЛАНДИ

Фан ва техника давлат қўмитаси ҳар йили ўтказадиган "Йилнинг энг яхши дастурий маҳсулоти" танлови якунланди. Унга халқ хўжалигининг турли тармоқларидаги ахборот соҳасида юзага келган мураккаб муаммоларни ҳал этишга қаратилган икки йўналишдаги 25 та дастур тақдим этилганди.

Танлов якунига кўра "Фидо-бизнес" фирмаси тайёрлаган "Тижорат банкларининг автоматлаштирилган ахборот тизими" дастури ташкилий-иқтисодий йўналиш бўйича ғолиб топилди. А.Нуриев ва Г.Галахов яратган "Ўзбек тили орфографиясини текшириш" дастури эса умумий йўналиш бўйича биринчи ўринни олди.

ЎзА.

«АРТОН LTD ШТН» шўъба корхоналарини кўпайтирмоқда

Туркиянинг «Артон LTD ШТН» компанияси сўнгги йилларда мамлакатимизга 1 миллион 820 минг АҚШ доллари миқдорида инвестиция киритди. Компания дастлаб бош таъсисчи сифатида Тошкент вилоятининг Оҳангарон шаҳрида «Айлин Гида Санайи компани» шўъба корхонасини очди. Мазкур корхона ўз фаолиятининг илк босқичида ҳаммаси бўлиб 3 турдаги печеньеларни ишлаб чиқарган бўлса, айни пайтда маҳсулотлар тури 55 тага етди. Ўтган йиллар ичида корхона Италия ва Туркиядан келтирилган замонавий технологиялар билан қайта жиҳозланди. Бу ерда ҳозир 280 нафар оҳангаронликлар уч сменада меҳнат қилишаяпти.

Компания 2001 йилда иккинчи инвестиция лойиҳасини амалга оширди. Ва «Адера» шўъба корхонаси ташкил этилди. Ҳозир ана шу корхонада 5 турдаги хушбўй атир совунлар ишлаб чиқарилмоқда. «Адера» жорий йилда ишлаб чиқариш қувватини янада ошириш, экспортбоп маҳсулотлар ишлаб чиқариш, қўшимча иш ўрни яратиш мақсадида ярим миллион долларлик замонавий технология келтириб ўрнатишни мақсад қилиб қўйган.

СУРАТЛАРДА: «Айлин» шўъба корхонаси фаолиятидан лавҳалар.

Солиҳ ЗОИР олган суратлар.

Фан — ишлаб чиқаришга

ОЛИМЛАР — ДЕҲҚОН МАДАДКОРИ

Олимларнинг тадқиқотлари ҳар доим келажакка йўналтирилган. Халқ хўжалиги мажмуида эришилган бугунги ютуқлар, аввало, лабораториялар, тажриба майдонлари, мамлакатнинг энг яхши хўжаликларида ўз фаолиятини энди бошлаётган тадқиқотчилар ютуғидир.

Аграр соҳа олимларининг ишларини айнан шундай таърифлаш мумкин. Мустақиллигимизнинг ўтган 10 йили мобайнида улар ўз соҳасида сезиларли муваффақиятларга эришди. Ихтисослашган илмий тадқиқот институтларида пахтанинг янги серҳосил навлари — "Оқдарё-5", "Оққўрғон-2", "Наманган-77", "Хоразм-126" ва қатор бошқа навларни жорий қилиш борасида тадқиқотлар олиб борилмоқда. Шу билан бир қаторда мамлакат озиқ-овқат хавфсизлиги муаммолари ҳам ҳал этилаётир.

Ўзбекистон табиатшунослари, сувчи ва ирригаторлари янги лабораториялар, ишлаб чиқариш-тажриба мажмуаларини ("Слинслаб", "Фитотрон" ва бошқалар) ташкил этиш билан бир қаторда экинларни парваришлаш, уларни суғоришнинг илгари қўлланилганларидан кўра янада тежамкор янги усулларини ишлаб чиқмоқда.

Чорвачиликка келсак, бу ерда ибрат олса арзигулик ўзгаришлар, айниқса, ёш чорва молларини озиқлантириш ва парваришлаш, чорва молларининг маҳсулдор зотлари генофондини сақлаш ҳамда яхшилаш, уларнинг туёқ сонини кўпайтиришнинг янги усулларини қўллашда ўзгаришлар кўп. Бунда Ўзбекистон Республикаси Чорвачилик илмий-тадқиқот институти олимлари ва мутахассисларининг хизмати катта.

В.ПОПЛАВСКИЙ,
ЎзА мухбири.

Муаммонинг ечими бор

ЎҒИТ КЕРАКМИ, МАРҲАМАТ!

Навоий вилоятида деҳқон хўжаликлари ва шахсий томорқа эгалари учун дўконларда маъданли ўғит сотилмоқда.

Айни пайтда биргина Қизилтепа туманида бешта шундай савдо дўкони ишлаб турибди. Қисқа вақт ичида улар орқали 40 тоннадан ортиқ азотли, фосфорли ўғитлар, кимёвий воситалар сотилди. Ана шу дўконлардан бирини «Бўстон» ширкат хўжалигининг Тошработ қишлоғида истиқомат қилувчи Саидмурод Нажмиддинов ўз маблағи ҳисобидан барпо этган.

— Ўғитнинг харидори кўп экан, — дейди у. — Пул ўтказиш ёки нақд пул ҳисобига халталаб ўғит сотиб олаётган шахсий томорқа эгаларининг хурсандлигини айтмайсизми? Мен ҳам бу савобли ишга ҳисса қўшаётганимдан, қишлоқдошларим оғирини енгил қилаётганимдан хурсандман.

— Деҳқон хўжаликларига сервис хизмати кўрсатишни такомиллаштириш катта фойда, — дейди шу қишлоқлик Юнус Севаров. — Ҳозиргача ўғитни сотиб олиш муаммо эди. Ҳайриятки, унинг ечими топилди. Менимча, дўконлар сонини янада кўпайтириш керак.

— Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 1 февралдаги «Қишлоқ хўжалигига агрокимё хизмати кўрсатишни такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига асосан, чакана савдо тармоқлари орқали деҳқон ва фермер хўжаликлари, шахсий томорқа эгаларига маъданли ўғит ва кимёвий препаратлар сотиш йўлга қўйилди, — дейди «Ўзқишлоқхўжаликкимё» акциядорлик бирлашмасининг вилоят ҳудудий бўлими раиси Муродулла Ҳакимов. — Сотилаётган ўғит ва кимёвий воситаларнинг қўшимча қиймат солиғидан озод этилганлиги айни муддао бўлди. Дўкондорлар орқали одамларга агрокимёвий тавсиялар, услубий йўл-йўриқлар бериб борилаётганлиги ҳам ўз самарасини кўрсатиши, шубҳасиз.

Вилоят бўйича дўконлар сонини 20 тага етказдик. Улар орқали 100 тоннага яқин ўғит, кимёвий воситалар сотилди. Тўғри, бу кам. Яқин орада дўконлар сонини яна 22 тага кўпайтириш, 2005 йилгача ҳар бир ширкат хўжалигида камида биттадан агрокимё хизмати кўрсатадиган шохобча бўлишига эришишни мўлжаллаб турибмиз.

Ҳа, деҳқоннинг бир ташвиши камайди. Эндиги масала эса ҳар бир қишлоқда бундай дўконларни ташкил этиш ва уларни доимо энг зарур кимёвий ўғитлар билан таъминлашга эришишдан иборат.

Ўз мухбиримиз.

ЯНА БИР ҚУЛАЙЛИК

Қибрай туман ҳокимлиги қошида тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш бўлими иш бошлади

— Бўлимимиз фақат тадбиркорлик субъектларини рўйхатга олиш билангина шуғулланмайди, — дейди мазкур бўлим бошлиғи Отабек Мирзатиллаев. — Жисмоний шахсларга зарурий ҳужжатларни 8 кунда, юридик шахсларга эса 12 кунда тайёрлаб бериш билан бирга, тегишли ташкилотлар билан зарурий ҳужжатларни тайёрлаш борасида шартномалар тузамиз. Шу кунгача 400 дан ортиқ тадбиркорга ана шундай ҳужжатлар тайёрлаб берилди.

— Бўлимнинг очилиши ишимизни анча енгиллаштирди, — дейди "Санжар-2001" фирмаси раҳбари Б.Расулметова. — Унинг кўмагида фирмамни қисқа вақт ичида ишга тушириб олдим. Илгарилари тадбиркорлар палатасига мурожаат қилинарди. Палата фирмани рўйхатдан ўтказиб, ҳоким қарорини чиқаришда ёрдамлашарди, холос. Янги бўлим эса турли ташкилотлар билан бўладиган зарурий ҳужжатларни ҳеч қандай оворагарчиликларсиз тайёрлаб бермоқда. Тадбиркор бўлимга аъзолик бадали тўлайди, холос.

Л.СУВОНОВ,
ЎзА мухбири.

Мени ташлаб кетмагил, меҳр

Гулчеҳра ЙЎЛДОШЕВА

Мени ташлаб кетмагил, меҳр,
Сен етмаган лаҳзаларим кўп.
Отам бўлиб бошимни сила,
Онамдайин юз-кўзимдан ўп.

Сингилгинам, кўнглимни кўтар,
Инижоним, коримга яра.
Яхши-ёмон кунларимда ҳам,
Жон дўстимдек асраб-авайла.

Ўтар бўлсам фоний дунёдан,
Очиқ кетар кўзларим ёпгил.
Қизларимдек, Музаффаримдек,
Тобутимнинг ортидан чопгил.

Мени ташлаб кетмагил, меҳр...

Сўз

Сув симирмоқ осонмаску-я,
Тош кемирмоқ ундан-да оғир.
Икковининг исканжасида
Кенг феълларим кичрайиб оғрир.

Дунё боқар ҳолимга ҳайрон,
Ҳеч кўрмаган экан-да ҳали.
Бир калима буғдойи сўзга
Ҳаётини тиккан телбани.

Ўзгаларга айтилди ул сўз,
Қулоғи соғ, карлар эшитди.
Юрагида кемтиклари-ю,
Ямоқлари борлар эшитди.

Бардошимнинг хилватларида
Ойлар куяр, йиғлайди юлдуз.
Чидаб бўлмас оғриқларимдир
Эгасига айтилмаган сўз.

ОТАЖОНИМ

Ўн олти йил сизсиз ўтиб бораётир,
Юрагимни ялмоғизлар ямлаётир,
Бу дунёнинг сувратидир Қоработир
Тушларимга ҳар кун киринг, отажоним.

Ортингизда ҳувиллаган олам қолди,
Шу оламнинг бир бурчида онам қолди.
Айтинг, яна қандай яқин одам қолди,
Тушларимга ҳар кун киринг, отажоним.

Инилардан меҳр кетди сиздан кейин,
Бири қошим, бири кўзим, не ҳам дейин,

Умрда ҳам қиш экан-да куздан кейин,
Тушларимга ҳар кун киринг, отажоним.

Тирикликда қадрингизни билиб-билмай,
Сизни боғлаб қўйгандайин парво қилмай,
Яшаб бўлмас экан Сизсиз ҳеч тўкилмай,
Тушларимга ҳар кун киринг, отажоним.

Йўллаб туринг бизни савоб амалларга,
Илинмайлик шайтоний ҳис-қамалларга,
Дунё куни қолмасин ҳеч ёмонларга,
Тушларимга ҳар кун киринг, отажоним.

Танлов якунланди

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларининг 10 йиллигига бағишлаб Мудофаа вазирлиги ва мудофаага кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилоти томонидан эълон қилинган «Ватан ҳимоясида» танлови якунланди.

ИЖОДКОРЛАР – «ВАТАН ҲИМОЯСИДА»

Мазкур танлов ўсиб келаётган ёш авлодни ва Қуролли Кучлар шахсий таркибини ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, шу мавзуда яратилган асарларни оммавийлаштириш, уларни яратиш ишига ижодкорлар ва санъат намояндаларини бундан буён ҳам кенг кўламда жалб этиш мақсадида ўтказилди.

Унда адабиёт йўналиши бўйича Бобокалон Рўзиев («Албатта генерал бўласан» романи учун), Ҳусниддин Шарипов («Ватан таянчлари» шеърлар тўплами учун), театр ва кино санъати йўналиши бўйича Юсуф Розиқов ҳамда Шавкат Маҳбубовлар «Сардор», «Остона» фильмлари учун ғолиб деб топилдилар.

Телекўрсатувлар ва матбуотдаги чиқишлар бўйича Расул Жумаев, Баҳодир Йўлдошев, Алижон Сафаров ва Наргиза Бердиеваларга ҳам биринчи мукофотлар топширилди. Бир қанча ижодкорлар эса Мудофаа вазирлиги ва «Ватанпарвар» ташкилотининг дипломи билан мукофотландилар.

Шунингдек, ёш актёр Бобур Йўлдошев «Сардор» фильмидаги курсант Зафар ва «Остона» фильмидаги капитан Жабборов образлари учун «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг махсус мукофоти билан тақдирланди.

Ўз мухбиримиз.

Рустам ғалаба қозонди

Нидерландиянинг Вейк-аан-зее шаҳрида шахмат бўйича “Корус” халқаро турнири давом этмоқда. Мусобақанинг тўққизинчи босқич учрашувида ҳамюртимиз Рустам Қосимжонов нидерландиялик Лук ван Велига қарши ўйинда муваффақият қозонди.

Ўнинчи турда Рустам бельгиялик Михаил Гурьевичга қарши дона сўради.

Зоҳир ТОШХЎЖАЕВ, (ЎзА).

Ёднома

ФАРИШТАЛИ ИНСОН ЭДИ

Инсон умри унинг неча йил яшагани, лавозими ёки қанча бойлик орттиргани билан ўлчанмайди, дейишади. Эл эътиборини қозонмоқ учун фавқулодда жасорат кўрсатиш, мўъжиза яратиш ҳам шарт эмас. Ҳаётини ҳалол меҳнатда ўтказган, касб-корини ҳурмат қилиб, шогирдлар етиштирган, фарзандларини оқил инсонлар қилиб вояга етказган, хуллас, ўзида халқимизга хос донишмандлик, юксак муомала маданияти каби бетакрор фазилатларни мужассам этган кишиларни одамлар ҳамиша миннатдор бўлиб эслашади.

Аъзамхон Рустамов чинакам маънода ана шундай ўзбекона фазилатлар соҳиби, бир сўз билан айтганда, зиёли инсон бўлган. Кўпчилик у кишини Ўзбекистон телевидениесида машҳур бўлган «Ота-оналар университети» кўрсатувидаги нуроний чеҳрали донишманд отахон сифатида хотирлайди. Фарзандларидан бирига у Ўзбекхон дея исм қўйган эди. Ўйлашимча, исмга муносабатда ҳам Аъзамхон Рустамов қалбининг туб-тубидаги, эҳтимол, фақат унинг ўзига аён бўлган орзу-интилишлар мужассам эди.

Педагогика соҳасида олтмиш йил меҳнат қилган устоз, шогирдларининг эътироф этишича, инсон қалби тарбиясини педагогикада бошқа ҳамма нарсадан устун қўйган.

Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Аъзамхон Рустамовнинг яна бир катта бахти шунда эдики, унинг қўлида ўқиб, таълим ва тарбия олган шогирдлари орасидан илм-фан, маориф, маданият соҳасида катта обрўга муяссар бўлган ҳамда масъул лавозимларда самарали хизмат қилган талайгина инсонлар етишиб чиқди. Аҳрор Тўлаганов, Мирҳожи Ҳакимов, Ҳабиб Турсунов, Рамз Бобожон, Йўлдош Аъзамовлар ана шулар жумласидандир. Ибн Сино мавзедаги 262-ўрта мактаб Аъзамхон Рустамов номи билан аталади. Бу унинг педагогика соҳасидаги беназир хизматларига ҳукуматимиз кўрсатган эҳтиром ифодасидир.

Ёши улуғларни ҳурмат қилиш, уларга иззат-эҳтиром кўрсатиш миллатимизга хос фазилат. Ўзини ҳурмат қиладиган ҳар бир ўзбек ота-онасини, юртини, элини эъзозлайди, бу дунёдан ўтган азиз бобокалонларини, халқнинг, миллатнинг улуғ сиймоларини доимо ёдда тутиб, уларнинг ўчмас хотирасини асраб-авайлайди. 2002 йилни Қарияларни қадрлаш йили деб эълон қилиниши бунинг ёрқин далилидир. Ота-боболарини, марҳум, мўътабар инсонларни қадрлайдиган миллатнинг эса келажаги порлоқдир.

Наргиза ҒУЛОМОВА.

XXI аср спорти

ЎЗБЕКНИНГ ПОЛВОНЛАРИ ҚАРИМАЙДИ

Сиз суратда кўриб турган ота — Абдурашид Мирзаев “Халқ сўзи” таҳририятига бораман, деб атайлаб Чироқчи туманининг Хўжаабдижаббор қишлоғидан келибди. У кишини Абдурашид полвон деса кўпчилик яхши танийди.

Ташрифининг мақсади ҳам хайрли. Қарияларни қадрлаш йилига бағишлаб Қарши шаҳрида ўтказилган ўзбек кураши бўйича кекса полвонлар ўртасидаги Ўзбекистон чемпионатидан олган таассуротларини ҳикоя қилиб берсам, деб ният қилибди. Ушбу баҳсда ўзи ҳам бел боғлаб майдонга чиқибди. Барча рақибларининг курагини ерга теккизибди. Шу алпозда бош совринни уйига олиб қайтибди.

Ушбу мусобақани ташкил қилганларни, ўзбек курашини халқаро майдонга олиб чиққан Ислом Каримовни қайта-қайта дуо қилди отахон. Бобонинг кўплаб шогирдлари бор экан. Ҳозир ҳам 10 ёшдан 14 ёшгача бўлган 100 дан ошиқ болаларга қадим қадриятимизнинг сирларини, усулларини ўргатар экан.

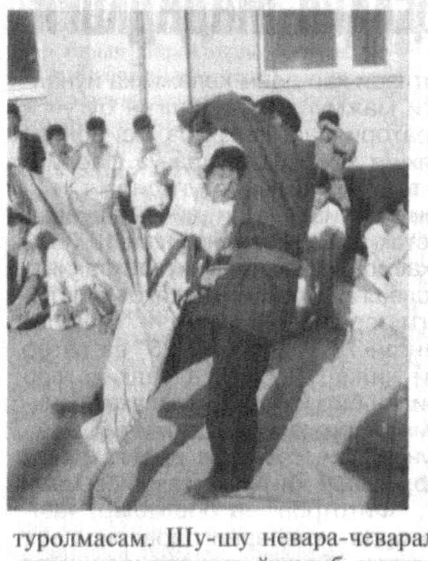

— Мени Шаҳрисабз шаҳрида 2001 йилда очилган республика Кураш марказининг Чироқчи туман филиалида мураббийлик қилишга таклиф этишди, — дейди Абдурашид полвон. — Олдинига кўнмадим. Кейин ўйлаб қарасам, билагимда кучим бор экан, уйда ўтириб нима қиламан, деган қарорга келдим. Барибир курашсиз туролмасам. Шу-шу невара-чевараларимга ота-боболаримизнинг удумини ўргатиб келаяпман. Орзуимиз битта — курашимизнинг Олимпия ўйинлари таркибига кирганини кўриш.

Ўзбек кураши ёш танламайди, полвонлари қаримайди, деганлари шу бўлса керак-да.

Озод БЕК, «Халқ сўзи» мухбири.

САВОЛ БИЗДАН...

АҚШдаги ушбу шаҳарлар қайси штатларнинг маркази ҳисобланади: Атланта, Огаста, Таллахасси.

136-35-60

Кечаги сонда берилган саволнинг жавоби: *1420 йил.*

Бу ҳақда самарқандлик Дониёр Ҳайдаров ва тошкентлик Зафар Холиевлар тўғри жавоб беришди.

Йўқолгани яхши эмасмиди?

Бельгиянинг Льеж шаҳрида яшовчи бир аёл Масс дарёси устидаги кўприкда тўхтаб, бозорўчарга деб ўғлига минг франкли пул бермоқчи бўлди. Шу пайт эсиб турган шамол пулни она қўлидан учириб, кўприкнинг таянч устунлари пойига элтиб қўйди.

Тезда ёрдамга етиб келган ўт ўчирувчилар чаққонлик билан сувга тушиб она-боланинг пулини олиб беришди ва улар ёрдамчиларга миннатдорчилик билдириб, ўз йўлларида давом этишди. Лекин орадан бир неча кун ўтгач, жуда ноқулай аҳволда қолишди, чунки кўприк остида «қутқарув ишлари» олиб борилганлиги учун 9600 франкка ҳисоб қоғози келган эди.

Ташкилот, хусусий тадбиркор ва турли мулк шаклидаги фирма раҳбарлари диққатига!

НАМАНГАН ВИЛОЯТ «МАТЛУБОТСАВДО» АКЦИЯДОРЛИК КОМПАНИЯСИ ТИЗИМИДАГИ

ДАВЛАТ ТАЪМИНОТИ УЛГУРЖИ САВДО БИРЛАШМАСИ

ГЎШТ ВА БАЛИҚ КОНСЕРВА МАҲСУЛОТЛАРИ СОТИБ ОЛИШ УЧУН

ТЕНДЕР САВДОСИ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

Тендер шартлари билан танишиш ва маълумот олиш учун қуйидаги манзилга мурожаат қилиш мумкин:

Наманган шаҳри, Косонсой кўчаси, 40 «А»-уй. Вилоят давлат таъминоти улгуржи савдо бирлашмаси.

Телефонлар: (36922) 6-48-06, 6-50-90, факс: 6-48-06.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

(Вазирликлар, давлат қўмиталари ва идораларнинг умумий мажбурий тусдаги меъёрий ҳужжатларини давлат рўйхатидан ўтказиш ҳолати тўғрисида 2002 йил 14 январдан 19 январгача бўлган маълумот):

I. Давлат рўйхатидан ўтказилди:

1. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитасининг *«Алоҳида турдаги тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланаётган юридик ва жисмоний шахслар учун қатъий белгиланган солиқларни ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»*ги 2002 йил 10 январь, 4-сон ва 2002-5-сон қарори.

2002 йил 14 январда 1001-1-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2002 йил 24 январдан кучга кирди).

2. Ўзбекистон Республикаси Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги, Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитасининг *«2001 йил 1 январ ҳолати бўйича асосий фондларни қайта баҳолашни ўтказиш тартибига ўзгартиришлар киритиш тўғрисида»*ги 2001 йил 29 декабрь, 35-сон, 131-сон ва 123-сон қарори.

2002 йил 15 январда 1008-1-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2002 йил 25 январдан кучга кирди).

3. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг *«Банкларни рўйхатга олиш ва лицензиялаш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»*ги 2001 йил 27 декабрь, 30/18-сон қарори.

2002 йил 15 январда 630-4-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2002 йил 25 январдан кучга кирди).

II. Давлат рўйхатидан чиқарилди:

1. Экспорт маҳсулотлари (ишлар, хизматлар) ишлаб чиқарувчилар томонидан бухгалтерлик ҳисобини юритиш ва солиқ имтиёзларини қўллаш тартиби тўғрисида низом. ЎзР Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитаси томонидан тасдиқланган (2000 йил 27 июнда 939-сон, 2000 йил 12 октябрда 939-1-сон билан рўйхатдан ўтказилган).

Адлия вазирининг 2002 йил 12 январдаги 7-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

Мазкур норматив-ҳуқуқий ҳужжат амалдаги қонун ҳужжатларига ўзгартиришлар киритилиши муносабати билан давлат реестридан чиқарилди.

II. Давлат рўйхатидан ўтказиш рад этилди:

1. Ўзбекистон Республикаси Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлигининг *«1-сон (кичик бизнес) шакли бўйича микрофирма ва кичик корхона ҳисоботини тузиш тартиби тўғрисидаги йўриқномани тасдиқлаш ҳақида»*ги буйруғи.

2. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Марказий банкнинг *«Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетида турувчи ташкилотларнинг бюджетдан ташқари маблағлари тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»*ги қарори.

3. Ўздавэнергоназоратнинг *«Энергетика ишлаб чиқариш корхоналарида ходимлар билан ишлашни ташкил этиш қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида»*ги буйруғи.

Тақдим этилган ҳужжатларда амалдаги қонунчиликка зид қоидалар мавжуд ёки улар меъёрий ҳужжатларга қўйилган талабларга жавоб бермайди. Давлат рўйхатидан ўтказиш рад этилган меъёрий ҳужжатлар Адлия вазирлигининг хулосалари ҳисобга олинган ҳолда қайта ишланган тақдирда давлат рўйхатидан ўтказиш учун такроран тақдим этилиши мумкин.

III. Ҳуқуқий экспертизадан ўтказилмоқда:

1. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг *«Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетини тузиш ва ижро этиш қоидаларини тасдиқлаш ҳақида»*ги буйруғи.

2. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг *«Ўзбекистон Республикаси банк муассасаларида пул муомаласига доир ишларни ташкил этиш тўғрисидаги йўриқномага ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»*ги қарори.

3. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитасининг *«Инфраструктурани ривожлантириш учун солиқни ҳисоблаб чиқариш ва бюджетга тўлаш тартиби тўғрисидаги йўриқномани тасдиқлаш ҳақида»*ги қарори.

4. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитасининг *«Экология солиғини ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги йўриқномани тасдиқлаш ҳақида»*ги қарори (янги таҳрирда).

5. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитасининг *«Сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқни ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги йўриқномани тасдиқлаш ҳақида»*ги қарори (янги таҳрирда).

6. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитасининг *«Жисмоний шахслар даромадига солинадиган солиқни ҳисоблаб чиқариш ва бюджетга тўлаш тартиби тўғрисидаги йўриқномани тасдиқлаш ҳақида»*ги қарори (янги таҳрирда).

7. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ва Молия вазирлигининг *«Таълим муассасаларида стипендиялар тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги йўриқномани тасдиқлаш ҳақида»*ги қарори.

8. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитасининг *«Юридик шахслар томонидан Ўзбекистон Республикасида ишлаб чиқариладиган товарлар бўйича акциз солиғини ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги йўриқномани тасдиқлаш ҳақида»*ги қарори (янги таҳрирда).

9. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитасининг *«Юридик шахсларнинг даромади (фойдаси)га солинадиган солиқни ҳисоблаб чиқариш ва бюджетга тўлаш тартиби тўғрисидаги йўриқномани тасдиқлаш ҳақида»*ги қарори (янги таҳрирда).

10. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитасининг *«Маҳаллий солиқлар ва йиғимларни ҳисоблаб чиқариш ва бюджетга тўлаш тартиби тўғрисидаги йўриқномани тасдиқлаш ҳақида»*ги қарори (янги таҳрирда).

Маълумотлар Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигининг Идоравий меъёрий ҳужжатларни давлат рўйхатидан ўтказиш бошқармаси томонидан тайёрланди.
Савол ва таклифлар учун телефонлар: 133-38-67, 132-00-28.

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси жамоаси комиссия Котибияти масъул ходими Ғуломжон Расуловга отаси **Саттор РАСУЛОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

«Savdogar» республика савдо ва ишлаб чиқариш фирмаси жамоаси РТПФ «Тижорат» акциядорлик бирлашмаси бош директорининг ўринбосари **Акбар Маҳкамович АЗИМОВнинг** вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент давлат иқтисодиёт университети жамоаси «Иқтисодий кибернетика» кафедраси доценти Тошпўлат Ҳакимовга онаси **ОҚБУВИША аянинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзавтойўл» давлат акциянерлик концерни, Буюк Ипак йўлининг Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ўтадиган қисмини лойиҳалаш, қуриш ва қайта қуриш бўйича Бош бошқармаси жамоалари «Махсусйўлтаъмир» тресги бош муҳандиси Аъзам Азимовга акаси **АСРОР отанинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

Ўзбекистон радиоси жамоаси «Ёшлар» канали режиссёри Садриддин Муҳиддиновга отаси **Сайфиддин МУҲИДДИНОВнинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти қошидаги Юнусобод академик лицейи жамоаси лицейнинг «Ижтимоий фанлар» кафедраси мудири Рамазон Наймовга онаси **ҲОЖИБИБИ аянинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

ДИҚҚАТ, ТАНЛОВ!

2002 йил 26 апрель – Халқаро интеллектуал мулк кунига бағишланади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФАН ВА ТЕХНИКА ДАВЛАТ ҚЎМИТАСИ ДАВЛАТ ПАТЕНТ ИДОРАСИ

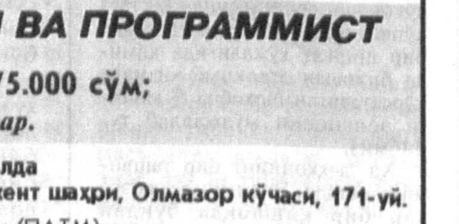

Ўзбекистон Республикасида яратилган энг яхши интеллектуал мулк объектлари:

ИХТИРОЛАР, ЭҲМ УЧУН ДАСТУРЛАР ВА МАЪЛУМОТЛАР БАЗАЛАРИ УЧУН ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

Интеллектуал мулк объектлари яратувчилари номинациялари бўйича танловда қатнашишлари мумкин. ИХТИРОЧИ ВА ПРОГРАММИСТ

Танлов ғолиблари учун қуйидаги мукофотлар таъсис этилади: 1 ўрин — 100.000 сўм; 2 ўрин — 75.000 сўм; 3 ўрин — 50.000 сўм; *фахрий ёрлиқлар.*

Танловда қатнашиш учун аризалар 2002 йил 28 январдан 12 апрелгача қуйидаги манзилда (соат 9.00дан 17.00гача, дам олиш кунларидан ташқари) қабул қилинади: 700003, Тошкент шаҳри, Олмазор кўчаси, 171-уй.

Ўзбекистон Республикаси Давлат патент идорасининг Патент-ахборот таҳлилий маркази (ПАТМ).

Маълумот учун телефонлар: 144-92-16, 45-59-66, 45-61-50.

Танлов шартлари билан ПАТМда ва Интернетдаги www.patent.uz сайтида танишишингиз мумкин.

Тадбирни муваффақиятли ўказиш ва танлов ғолибларини рағбатлантириш мақсадида ҳомийлар таклиф қилинади.

Ташкилий қўмита.

5250/85

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34; 133-78-92
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш, таълим ва туризм — 132-12-08;
Янгиликлар ва халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 83, 34610 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2.

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ҳамда операторлар Ж. ТОҒАЕВ ва З. БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — Ю. ҲАМИДОВ.
Навбатчи муҳаррир — Н. ТОШЕВ.
Навбатчи — Ғ. ЖАБИЕВ.
Мусаҳҳиҳ — Ш. МАШРАББОЕВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
t — тижорат материали.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00. Топширилди — 00.10
1 2 3 4 5 6